

Biuletyn IPN nr 4/2018

Kwietniowy numer „Biuletynu IPN” nawiązuje do 40. rocznicy powołania Wolnych Związków Zawodowych.

Nie byłoby „Solidarności” bez Wolnych Związków Zawodowych. Nie byłoby dziesięcioletniego ruchu społecznego, gdyby dwa lata wcześniej niewielkie grupy zapaleńców nie stworzyły związków niezależnych od władz. Oczywiście, między pierwszymi inicjatywami a sierpniem 1980 roku naród został obudzony przez pielgrzymkę Jana Pawła II. Nie zmienia to jednak faktu, że niemal samotna walka Kazimierza Świtoniego i innych przeciw komunizmowi nie pozostała bezowocna. Bezkompromisowość WZZ-etowców przedstawiamy na tle pławiących się w dobrobycie gierkowskich elit partyjnych.

W numerze przypominamy także czechosłowacką Praską Wiosnę i jej zdławienie przez wojska Układu Warszawskiego. O tych wydarzeniach opowiada również film „Braciszek Karel” dołączony do numeru na płycie DVD. Tytułowa postać, Karel Kryl, to bard Praskiej Wiosny - 1968 i Aksamitnej Rewolucji - 1989.

SPIS TREŚCI

10 kwietnia 2010

- Zginęli w drodze do Katynia
- Filip Musiał - Od „buntu niewolników” po „przystanek Niepodległość”. Janusz Kurtyka (1960-2010)

Wyłom w komunizmie - Wolne Związki Zawodowe

- Jarosław Neja - Pierwsi w kraju. Komitet Wolnych Związków Zawodowych w Katowicach
- Zdzisław Bradel - Ze Świtoniem w Piekarach
- Sławomir Cenckiewicz - Początki WZZ Wybrzeża
- Marta Marcinkiewicz - Wolne Związki Zawodowe Pomorza Zachodniego

Przeciw Praskiej Wiosnie

- Anna Zechenter - Operacja „Progres”, czyli agenci KGB w Czechosłowacji
- Paweł Piotrowski - Udział PRL w inwazji na Czechosłowację

Sylwetki

- Adam Chmielecki - Spawacz antysocjalistyczny [Maciej Miatkowski]
- Dariusz Walusiak - Naprawiacz. Historia krakowskiego opozycjonisty [Franciszek Grabczyk]
- Filip Gańczak - W imieniu ofiar. Jan Sehn (1909-1965)

Komentarze historyczne

- Andrzej Boboli - Partyjne dolce vita

Ludzie wolności

- Andrzej Grajewski - Strażnik pamięci. Arsienij Roginski (1946-2017)

Polskie rodziny

- Piotr Orzechowski - Wszystkie barwy życia. Zofia Niewiarowska (1887-1940)

Pożegnanie

- Wojciech Kujawa - Tak warto żyć. Barbara Otwinowska (1924-2018)

Książki

- Marcin Jurek - Komunizm po polsku

BIULETYN IPN:

Kolegium:

dr hab. Adam Dziuba,
dr Wojciech Frazik,
dr hab. Waldemar Grabowski,
dr Kazimierz Krajewski,
dr Mariusz Krzysztofiński,
dr Sebastian Ligarski,
dr Agnieszka Łuczak,
dr Marcin Majewski,
dr hab. Filip Musiał,
dr Wojciech Muszyński,
Jan M. Ruman,
dr hab. Krzysztof Sychowicz,
Anna Zechenter

Redaguje zespół:

Wojciech Butkiewicz - sekretarz redakcji
(tel. 22 5818813,
wojciech.butkiewicz@ipn.gov.pl),
dr Filip Gańczak
(filip.ganczak@ipn.gov.pl),
Jakub Gołębiewski
(jakub.golebiewski@ipn.gov.pl),
Romuald Niedzielko -
zastępca redaktora naczelnego
(romuald.niedzielko@ipn.gov.pl),
Jan M. Ruman - redaktor naczelny
(jan.ruman@ipn.gov.pl),
Andrzej Sujka (andrzej.sujka@ipn.gov.pl),
Piotr Życieński - fotoreporter

Sekretariat:

Maria Wiśniewska
(tel. 22 5818819,
maria.wisniewska@ipn.gov.pl)

Projekt graficzny:

Sylwia Szafrąńska

Projekt okładki i łamanie:

Kasia Dziejdzic-Boboli

Adres redakcji:

ul. Wołoska 5, 02-675 Warszawa

Adres do korespondencji:

ul. Wołoska 7, 02-675 Warszawa

PLIKI DO POBRANIA

[SPIS TREŚCI NUMERU](#) 1.8 MB
[BIULETYN IPN 4/2018](#) 36.58 MB

[Drukuj](#)

[Generuj PDF](#)

[Powiadom](#)

[Powrót](#)

